

**Sprawozdanie z XXIV Dni Interdyscyplinarnych
Wydziału Teologii pt. *Nauka a teologia. Współczesne
oblicza dawnego sporu* (10–11 maja 2023 r.)**

Na Wydziale Teologii Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie 10–11 maja 2023 r. odbyły się XXIV Dni Interdyscyplinarne Wydziału Teologii – „Nauka a teologia. Współczesne oblicza dawnego sporu”. Organizatorem Międzynarodowej Konferencji była Katedra Teologii Moralnej i Nauk o Rodzinie Wydziału Teologii wraz z Komitetem Nauk Teologicznych Polskiej Akademii Nauk, Zakładem Filozofii i Dialogu na Wydziale Teologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Katedrą Historii Filozofii Nowożytnej i Współczesnej Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II w Lublinie, we współpracy z Muzeum Archidiecezji Warmińskiej im. bp. Jana Obląka w Olsztynie oraz Biblioteką Wyższego Seminarium Duchownego Metropolii Warmińskiej „Hosianum”. Wydarzenie naukowe było objęte patronatem honorowym: metropolity warmińskiego abp. dr. Józefa Górczyńskiego, Wielkiego Kanclerza Wydziału Teologii UWM, rektora UWM dr. hab. Jerzego Andrzeja Przyborowskiego, prof. UWM oraz wojewody warmińsko-mazurskiego Artura Chojeckiego. Konferencja naukowa miała charakter ogólnopolski i odbywała się w trybie stacjonarnym.

Do udziału w konferencji zaproszono wszystkich zainteresowanych tytułową problematyką, zwłaszcza teologów, filozofów, historyków oraz psychologów. W dyskursie naukowym wzięło udział 20 prelegentów z dziewięciu ośrodków naukowych. Obrady plenarne odbyły się w ośmiu sekcjach naukowych podzielonych na panele tematyczne. Konferencję otworzył dziekan Wydziału Teologii UWM w Olsztynie ks. dr hab. Marek Żmudziński, prof. UWM oraz ks. prof. dr hab. Marian Machinek, kierownik Katedry Teologii Moralnej i Nauk o Rodzinie, WT UWM w Olsztynie.

Moderatorem pierwszej sesji plenarnej był ks. dr Zdzisław Kieliszek (UWM Olsztyn). Obrady rozpoczął prof. dr hab. Piotr Gutowski (KUL Lublin), prezentując temat *Miejsce teologii i problematyki teologicznej w świecie nauk*. Drugim prelegentem w panelu był ks. dr hab. Tadeusz Pabjan, prof. UPJPII (UPJPII Kraków), który zaprezentował temat *Koncepcja teologii nauki*. Ostatnim prelegentem w sesji był o. dr Janusz Pyda (AKW Warszawa), który przedstawił temat *Teologia między racjonalnością i racjonalizmem*. Panel zakończył się dyskusją.

Moderatorem drugiej sesji plenarnej był ks. dr hab. Paweł Rabczyński, prof. UWM (UWM Olsztyn). Sesja rozpoczęła się prelekcją dotyczącą *Uzasadniania wiary w kontekście interdyscyplinarności w badaniach teologicznych*, wygłoszoną przez ks. prof. dr. hab. Andrzeja Anderwalda (UO Opole). W drugim wystąpieniu prof. dr hab. Krzysztof Stachewicz (UAM Poznań) wypowiedział się na temat *Wiara i teologia a nauki humanistyczne*. Ks. dr hab. Wojciech P. Grygiel (UPJPII Kraków) był ostatnim prelegentem w sesji i przedstawił temat: *Kognitywne aspekty filozoficznej i teologicznej koncepcji cudu w ramach współczesnego naukowego obrazu świata*. Sesja zakończyła się podsumowującą dyskusją.

Pierwszą sesję kopernikańską moderował ks. dr hab. Antoni Jucewicz (UWM Olsztyn). Temat *Interdyscyplinarność metody Mikołaja Kopernika* przedstawił słuchaczom ks. prof. dr hab. Janusz Mączka (UPJPII Kraków). Drugim prelegentem w sesji był ks. dr hab. Paweł Rabczyński, prof. UWM (UWM Olsztyn), który wygłosił prelekcję na temat *Idee teologiczne w pismach Mikołaja Kopernika*.

Drugą sesję kopernikańską moderował ks. prof. dr hab. Lucjan Świto (UWM Olsztyn). Pierwszą prelekcję w sesji przedstawiła dr Maria Piechocka-Kłós (UWM Olsztyn) dotyczącą *Nawiązania do antyku w dziełach Mikołaja Kopernika*. Drugim prelegentem był o. dr Dydak K. Rycyk OFM (UPJPII Kraków), który omówił *Kilka uwag o starożytnych źródłach i przesłankach heliocentrycznej teorii Mikołaja Kopernika*.

Ostatnia sesja kopernikańska pierwszego dnia konferencji odbyła się w Muzeum Archidiecezjalnym im. bp. Jana Obląka. Moderatorem sesji był ks. dr hab. Karol Jasiński, prof. UWM (UWM Olsztyn). Sesję rozpoczął ks. dr Tomasz Garwoliński (UWM Olsztyn) z tematem *Treści religijne zapisków Mikołaja Kopernikach w starych drukach Biblioteki „Hosianum”*. Ostatnią prelekcję pierwszego dnia konferencji wygłosił ks. dr Wojciech Kotowicz (Hosianum Olsztyn), na temat *Co mówią o wierze Kopernika pierwsze karty „De revolutionibus”*. Po zakończeniu paneli naukowych pierwszego dnia konferencji nadszedł czas na dyskusję, podczas której uczestnicy mieli okazję zadać pytania dotyczące zaprezentowanych prelekcji, a także wymienić się spostrzeżeniami oraz refleksami na ich temat.

Drugi dzień konferencji naukowej został podzielony na dwie części. Pierwsza część obejmowała obrady w sesjach, natomiast drugą debatę oksfordzką poprowadzono z uczniami ze szkół ponadpodstawowych. Pierwszą sesję drugiego dnia konferencji moderował ks. dr hab. Marek Jodkowski, prof. UWM (UWM Olsztyn). Ks. dr hab. Dariusz Dąbek (KUL Lublin) wygłosił temat *Kosmologia i teologia – dialog czy integracja? Propozycja G. Lemaître’a*. Ks. dr hab. Karol Jasiński, prof. UWM (UWM Olsztyn)

przedstawił słuchaczom temat *Rozumienie religii a kwestia jej racjonalności*. Panel zakończył się dyskusją.

Drugą sesję plenarną moderował ks. dr hab. Karol Jasiński, prof. UWM (UWM Olsztyn). Pierwszą prelegentką w sesji była dr Justyna Chrabka (MJPIiPW Warszawa), która przedstawiła temat *Dialog Jana Pawła II ze światem nauki*. Następnym prelegentem był ks. dr Zbigniew Kulesz (UWM Olsztyn), który zaprezentował słuchaczom temat *Chronos a/i kairos. Przyczynek do refleksji nad psychologiczno-duchowym doświadczeniem czasu*. Ostatni temat w sesji dotyczył *Źródła religijności – dialog psychologii z teologią*, który zaprezentował ks. dr Cezary Opalach (UWM Olsztyn). Panel zakończył się dyskusją i wymianą refleksji na przedstawione tematy.

Ostatnią sesję plenarną moderował ks. dr hab. Marek Karczewski, prof. UWM (UWM Olsztyn). Pierwszym prelegentem w tej sesji był ks. dr hab. Marek Żmudziński, prof. UWM (UWM Olsztyn), który przedstawił temat *Nowe kryteria obecności teologii w przestrzeni akademickiej według papieża Franciszka*. Następnie dr Edgar Sukiennik (MJPIiPW Warszawa) zaprezentował temat *Relacja nauki i wiary w nauczaniu Jana Pawła II na przykładzie Mikołaja Kopernika i Galileusza*. Ostatnią prelegentką była mgr Marzena Kuczyńska (UKSW Warszawa) z tematem *Rola i miejsce teologii na uniwersytecie w ujęciu papieża Benedykta XVI*. Po zakończeniu sesji nadszedł czas na podsumowującą dyskusję, w której uczestnicy i słuchacze wymienili się spostrzeżeniami i refleksjami.

Paralelnie tego dnia odbyła się debata oksfordzka uczniów szkół średnich. W debacie wzięło udział 70 uczniów z następujących szkół, m.in. z Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 6 w Olsztynie, Uniwersyteckiego XII Liceum Ogólnokształcącego im. Marii i Georga Dietrichów w Olsztynie, Zespołu Szkół Mechaniczno-Energetycznych im. Tadeusza Kościuszki w Olsztynie, Zespołu Szkół Elektronicznych i Telekomunikacyjnych w Olsztynie. Wprowadzenie do debaty powierzono dr Katarzynie Kiejdo, natomiast całość prowadził ks. dr Zdzisław Kieliszek (UWM Olsztyn). W trakcie debaty podjęto dyskusję na następujących tematach: *Zagadnienia kosmologiczne jako wyzwanie dla wiary i teologii; Kwestia ewolucji życia jako obszaru zderzenia nauki z teologią; Spór o pochodzenie człowieka*. Debata zakończyła się interesującą dyskusją, w której uczniowie wykazali się znajomością tematów oraz trafnymi argumentami. Nad przebiegiem debaty czuwał zespół akademików: prof. dr hab. Anna Zellma (UWM Olsztyn), ks. dr hab. Adam Bielinowicz, prof. UWM (UWM Olsztyn) i dr Ewelina M. Mączka (UWM Olsztyn).

XXIV Dni Interdyscyplinarnych Wydziału Teologii pod hasłem przewodnim „Nauka a teologia. Współczesne oblicza dawnego sporu” zakończyły się krótkim podsumowaniem ks. prof. dr. hab. Mariana Machinka,

który podziękował prelegentom, słuchaczom i uczniom za ciekawe tematy i zaangażowanie w prowadzone dyskusje. Podkreślił, że podjęte debaty nie wyczerpują poruszanej tematyki badawczej, ale są impulsem do dalszych dyskusji i spotkań.

Ewelina M. Mączka